

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Veronika Lungová

Název práce: Hodnocení stavu zachovalosti koster nedospělých jedinců z pozdně středověkého až novověkého hřbitova U Zvonu v Plzni se zaměřením na vnitřní faktory

Vedoucí práce: *Mgr. Anna Pankowská*

1. CÍL PRÁCE *(uvedte, do jaké míry byl naplněn):*

Veronika Lungová si jako cíl své práce stanovila testovat hypotézu, že fyzická hustota kostní tkáně ovlivňuje zachovalost kosterních pozůstatků. Vycházela z předpokladu, že hustota kostní tkáně je ovlivněna poměrem hutné a spongiózní kosti, který se mění v průběhu ontogeneze a je svázán s tvarem kosti. Proto očekávala různou zachovalost mezi dospělými a nedospělými jedinci a mezi jednotlivými kostmi. Svůj experiment provedla na souboru koster z vrcholně středověkého hřbitova v Plzni U Zvonu.

Cíl práce Veronika splnila a jasně formulovala.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Výzkum, který Veronika provedla, je v ČR jedinečný. Svoji náročností zcela odpovídá požadavkům kvalitní diplomové práce. Vliv hustoty kostní tkáně na zachovalost kostry je často diskutovaným tématem v osteologické literatuře, jak autorka správně vystihuje v úvodu své práce. Aplikace přímé metody ponoru kostí představuje přesný, ale velmi náročný proces vyžadující kvalitní přípravu a dobrou schopnost plánování postupu, což autorka dobře zvládla.

Veronika od počátku precizně postupovala při sběru dat, nejprve s výběrem jedinců, poté jednotlivých kostí. Inovativně modifikovala kvantitativní metodu Waldron (1987), kterou aplikovala na svůj soubor. Domnívám se, že Veronika dobře zvládla aplikaci statistických metod, využila více softwarů, čímž se začala významně orientovat v základní analýze empirických výzkumů.

Proporcionalita práce je vyvážená. Teoretický úvod považuji za zvláště zdařilý, zejména kapitola týkající se hustoty kostní tkáně a jejího měření. Kompilace tohoto druhu je velmi užitečná a autorka musela prokázat velké úsilí při studiu literatury.

Přílohy jsou k textu vhodným doplněním. Na druhou stranu, mohla autorka využít vlastních fotografií s využitím stereoskopického mikroskopu v Laboratoři biologické antropologie, čímž by svoji práci posunula po formální stránce ještě dále a naučila by se novým přístupům.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úprava práce je na velmi dobré úrovni. Citace odpovídají rozsahu a zaměření práce. Některé formulace jsou ovšem zbytečně komplikované, zvláště v kapitole Metody, kde autorka vysvětluje skórování zachovalosti (např. str. 38 „V případě, že ale tyto obratle nebyly celistvé, byl element považován za méně než polovinu, tedy skórován jako 4). Z textu je místy patrná nedbalost v užívání termínů, např. zvyk používat termín diafýza u dospělých dlouhých kostí (přesný termín je tělo dlouhé kosti). Při skórování zachovalosti Veronika uvádí: a) nezachovalé kosti (označené 0); b) kosti porušené sondou nebo nevyzdvihnuté (označené N); c) nejasná nepřítomnost kosti z důvodu nekompletní dokumentace (označené 0) – v tomto posledním bodě bych zvolila opět označení „N“, tzn. nižší očekávaný počet elementů. Označením „0“ už hodnotíme kost jako nepřítomnou, „N“ je spolehlivějším řešením.

Kapitoly obsahují ve většině případů správné informace, jejich rozsah je adekvátní, poměrově vyrovnaný. Pouze v Závěru autorka zbytečně shrnuje výsledky a rekapituluje svůj postup, který správně uvádí v Metodách.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Veronika Lungová provedla ojedinělý výzkum v hodnocení zachovalosti lidských kosterních pozůstatků, výsledky své práce dokázala výborně prezentovat v textu diplomové práce. Veronika udělala v diplomové práci velký pokrok, svým zodpovědným přístupem dokázala během řady komplikací velmi pohotově zareagovat a vymyslet alternativní způsob řešení. Z diplomové práce je znát hloubka porozumění řešeného problému a autorčina pečlivá práce. Formální úpravou se autorce podařilo vytvořit velmi kvalitní diplomovou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Mohla byste zmínit důvody, proč z vašich získaných dat není zřejmý vztah mezi hustotou kostní tkáně a zachovalostí? Jaké vlivy mohly působit na získaný výsledek?

2) K jakým změnám v kostní denzitě dochází v průběhu lidské ontogeneze?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Navrhuji **výborně**.

Datum: 20.8.2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie